

80-річчя

ЧЛЕНА-КОРЕСПОНДЕНТА НАН УКРАЇНИ

Б. М. МАЛИНОВСЬКОГО

24 серпня виповнилося вісімдесят років відомому вченому в галузі комп'ютерної науки і техніки, лауреату Державної премії України, академічних премій ім. С. О. Лебедева та ім. В. М. Глушкова, Заслуженому діячеві науки і техніки України члену-кореспонденту НАН України Борису Миколайовичу Малиновському.

Народився Б. М. Малиновський в м. Лух Івановської області в родині вчителів. У 1939 р. закінчив школу і невдовзі був призваний до армії. Служити йому довелось аж до закінчення Великої Вітчизняної війни. Борис Миколайович пройшов шлях від солдата до офіцера, командира артилерійської батареї. Чотири роки воював на різних фронтах, двічі був важко поранений. За бойові заслуги відзначений численними нагородами.

По війні Б. М. Малиновський закінчив Івановський енергетичний інститут, а потім аспірантуру Інституту електротехніки АН УРСР. Відтоді майже півстоліття його доля тісно пов'язана з Академією наук України. Він — один з тих науковців, зусиллями яких створювалася вітчизняна обчислювальна техніка. Його вчителями були всесвітньо відомі вчені С. О. Лебедєв і В. М. Глушков. Розвиткові нових інформаційних технологій Борис Миколайович присвятив усе своє життя.

У 1952—1954 рр. темою робіт ученого стало дослідження можливості використання магнітних елементів у першій в континентальній Європі електронно-обчислювальній машині «МЭСМ», розробленій під керівництвом академіка С. О. Лебедева.

Протягом десяти років учений займався створенням першої в Радянському Союзі напівпровідникової керуючої машини «Днепр», передачею її у серійне виробництво, проблемами застосування керуючих систем у промисловості, енергетиці, унікальному фізичному експерименті тощо. Для поширення одержаного досвіду з його ініціативи починає виходити журнал «*Управляющие системы и машины*», який видається і досі.

У 1967—1973 рр. Б. М. Малиновський очолював розробку першої в Україні міні-ЕОМ М-180, призначеної для систем автоматизації наукового лабораторного експерименту. Будучи головою ради з автоматизації наукових досліджень при Президії НАН України (1969—1979), він активно сприяв розвитку робіт у цьому напрямі. До середини 70-х років в Академії наук України було створено близько ста систем автоматизації лабораторного експерименту. У 1973—1986 роках Б. М. Малиновський брав участь у розробці перших в СРСР мікро-ЕОМ («Электроника С5», «Нейрон» та ін.), а також сигнальних процесорів для наземних і бортових систем зв'язку нового покоління.

Вчений опублікував понад 200 наукових праць і винаходів, присвячених проблемам комп'ютерної науки і техніки. Він — автор і співавтор 12 монографій. Серед них — «Цифровые управляющие машины и автоматизация производства», «Управляющая машина широкого назначения «Днепр», «Справочник по цифровой вычислительной технике» та ін. В останні роки Борис Миколайович написав кілька книжок з історії обчислювальної техніки: «Академик Сергей Лебедев», «Академик Виктор Глушков», «История вычислительной

техники в лицах», «Очерки по истории компьютерной науки и техники в Украине». Перу Бориса Миколайовича належить чимало наукових і науково-популярних статей. Зокрема, протягом багатьох років він є одним з найактивніших авторів нашого журналу.

Близька колишньому фронтовикові і тема війни. Їй він присвятив дві книги — «Путь солдата» та «Участь свою не выбирали».

Б. М. Малиновський і нині сповнений творчої ініціативи, постійно націлений на розв'язання проблем, від яких залежить розвиток комп'ютерної техніки в Україні, зрештою, наше майбутнє. Він готує фахівців високої кваліфікації. Серед його учнів 10 докторів і понад 40 кандидатів наук. Борис Миколайович організував активно діючий Міжнародний добродійний фонд історії та розвитку комп'ютерної науки і техніки. З 1995 р. він — академік Міжнародної академії інформатики.

Б. М. Малиновський — кавалер багатьох орденів: Жовтневої Революції, Трудового Червоного Прапора, Вітчизняної війни I та II ступенів, Червоної Зірки. Має медалі «За бойові заслуги», «За оборону Москви», «За перемогу над Німеччиною» та ін. Його нагороджено Почесною грамотою Верховної Ради УРСР.

Наукова громадськість, численні учні, друзі та колеги сердечно вітають Бориса Миколайовича з ювілеєм, зичать йому здоров'я, творчої наснаги, подальших успіхів у здійсненні задуманого.